

«МОВНИЙ ПОРТФЕЛЬ» ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ

Розглянемо технології, що розвивають здібності учнів спілкуватися іноземною мовою. Розвиток цих здібностей вимагає, щоб учень усвідомлював як важливість і цінність такого спілкування, так і прагматичну значимість досліджуваних мов. Для цього він повинен мати можливість брати участь у міжкультурному спілкуванні. Важливо допомогти йому осмислити досвід чужомовного спілкування, і разом з тим не тільки усвідомити, але й оцінити свої успіхи в оволодінні новою мовою. Уміння самооцінки є одним з найважливіших у навчальній діяльності. Тому технологія, яку ми розглянемо, пов'язана з оцінкою і самооцінкою діяльності учнів протягом вивчення іноземної мови — інноваційна технологія «Європейський Мовний Портфель» (далі ЄМП).

Європейський Мовний Портфель — це технологія, що дозволяє учневі самостійно фіксувати і оцінювати свої досягнення та досвід в оволодінні іноземними мовами незалежно від використаних методів і засобів навчання. Концепція ЄМП, розроблена в рамках проекту Ради Європи «Мови на

сучасному етапі» з метою формування загального освітнього простору у сфері сучасних (нерідних) мов Європи; — Концепція «Загальноєвропейські компетенції володіння іноземною мовою», викладена в документі Ради Європи "Modern Languages: Learning, Teaching, Assessment. A Common European Framework of Reference "(CEFR).

У документі «Загальноєвропейські компетенції володіння іноземною мовою», що підбиває підсумки багаторічної роботи експертів країн-учасниць Ради Європи, надано опис системи рівнів володіння мовами, яка заснована на комунікативному підході до оцінки по різних видах мовленнєвої діяльності, і також дається інструментарій, що дозволяє учневі самому визначити ці рівні.

При цьому під рівнем володіння мовою розуміється ступінь володіння з погляду ефективності процесу мовного спілкування, здатності здійснювати комунікацію в різних ситуаціях з урахуванням змісту і обсягу сприйнятого / здійснюваного мовного повідомлення, швидкості мови, доречності використання мовних засобів і мовного матеріалу і проявляється у своїй мірі самостійності.

Система рівнів, обґрунтована вченими в рамках CEFR, включає в себе шість взаємозалежних і взаємообумовлених рівнів володіння мовою:

- A1 - рівень вживання (Breakthrough);
- A2 - допороговий рівень (Waystage);
- B1 - пороговий рівень (Threshold);
- B2 - пороговий просунутий рівень (Vantage);
- C1 - високий рівень (Effectiveness);
- C2 - рівень володіння мовою досконало (Mastery).

Загальноєвропейська система визначення рівнів володіння ІЄ (CEFR) і Європейський Мовний Портфель є ланками єдиної освітньої системи, що полегшує порівняння і кореляцію національних систем лінгвістичної освіти в Європі.

Європейський Мовний Портфель як інструмент самоконтролю і одночасно контролю за процесом засвоєння знань і результатів навчання призначений для безперервного використання в процесі навчання нерідною мовою на всіх етапах освіти.

МП для початківців це посібник — ілюстрований щоденник, містить зрозумілі й цікаві завдання. У цьому своєрідному щоденнику успіхів учень фіксує свої досягнення та досвід в оволодінні іноземними мовами.

Робота з Портфелем важлива, оскільки:

1. учневі важливо усвідомлення успіху — причому такого успіху, що може бути «відчутним»;
2. учні прагнуть розвитку самооцінки;
3. МП допомагає учневі побачити сенс у тому, що він робить, і розвивати свою відповідальність;
4. робота з ним розвиває всі психічні процеси учнів - сприйняття, мислення, увагу, пам'ять і уяву.

Цілі, реалізовані за допомогою технології «ЄМП» полягають в наступному:

- Підвищити свою мотивацію у вивченні іноземної мови і усвідомити цінність міжкультурного спілкування;
- Правильно організувати самостійну роботу з оволодіння іноземними мовами;
- Оцінити свій рівень володіння іноземними мовами;
- Визначити (разом з викладачем) найбільш раціональні способи вдосконалення своїх знань і умінь.

Робота з МП допомагає викладачу:

- Підвищити мотивацію у викладанні будь-якої іноземної мови;
- Планувати свою діяльність, орієнтуючись на конкретні комунікативні вміння, відображені в МП як цілі навчання;

- Допомогти кожному учневі усвідомити свій індивідуальний шлях оволодіння мовою і тим самим формувати автономність навчання;
- Усвідомити важливість проблеми підтримки мовного;
- Пропонувати необхідні корективи в процесі навчання на основі отриманої інформації;
- Підвищити свою професійно-методичну майстерність.

Важливо відзначити, що роль МП полягає не у формуванні комунікативної і міжкультурної компетенції учнів. Він не замінює діяльність з навчання іноземної мови, але супроводжує її.

Мовний Портфель — власність учня. Однією з головних педагогічних функцій цього документа є допомога у розвитку умінь самостійно (автономно) опанувати мову, тому не можна використовувати МП як інструмент дисциплінарного впливу. Викладач покликаний допомогти учням побачити свої досягнення і недоліки і показати шляхи їх усунення.

Романцова Я.В. ИЗУЧЕНИЕ ИДИОМ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА - ФАКТОР РАЗВИТИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ – ЮРИСТОВ	117
Руденко С.М. ВИДИ КОМУНІКАТИВНИХ ПРАКТИК ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МОВНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ	119
Рязанцева Д.В. ІННОВАЦІЙНІ КОМУНІКАТИВНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ (НА МАТЕРІАЛІ ДЕВІАТИВНИХ ФОРМ ПРИКМЕТНИКА)	122
Семенкина И.А. ПЕРСПЕКТИВЫ ПРЕДМЕТНО-ЯЗЫКОВОГО ИНТЕГРИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ В ЮРИДИЧЕСКОМ ВУЗЕ	125
Сімонок В.П. СУЧАСНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	127
Скиданова Н.В. ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	129
Старова О.О. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА СПІЛКУВАННЯ ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МОВНОЇ ОСВІТИ	131
Супрун Д.М. КОМУНІКАТИВНИЙ ТА ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТИ ПРИ ЗАСВОЄННІ ТЕРМІНОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ КУРСАНТАМИ ВНЗ СИСТЕМИ ОВС	133
Тарабановська О.М. COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING	135
Тупченко В.В. ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСОБУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	137
Умрихіна Л.В. КОМУНІКАТИВНО - ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В РОБОТІ З ІНОЗЕМЦЯМИ	139
Фандєєва А.Є. АУДІЮВАННЯ ЯК СКЛАДОВА КОМУНІКАТИВНОГО ПРОЦЕСУ	141
Фоміна Л.В., Скорбач Т.В., Кулікова І.І. РОЛЬ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ АНГЛОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ	143
Фоміна Л.В., Калініченко О.В., Нестеренко А.К. СЛУХАННЯ ЯК СКЛАДОВА СПРИЙНЯТТЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ	145
Ходаковська О.О. «МОВНИЙ ПОРТФЕЛЬ» ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ	147
Частник О.С. КУЛЬТУРА ЯКОСТІ ОСВІТИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ)	150
Шкоріна І.М. ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯ У ВИКЛАДАННІ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	153

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРИ ІНОЗЕМНИХ МОВ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ

Матеріали

Міжвузівського науково-практичного семінару

**«КОМУНІКАТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ
ВИВЧЕННЯ МОВНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ»**

15 жовтня 2015 року

Харків

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету

Гетьман А. П. – проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України

Організатори семінару

Сімонок В. П. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Кузнецова О.Ю. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов № 3 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Маленко О.О. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри українознавства та лінгводидактики Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Координатори семінару

Микитюк С.С. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Мороз Т.Ю. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Комунікативна спрямованість вивчення мовних дисциплін у вищих навчальних закладах / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого» / Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого», 2015. – 160 с.